

Vlaams Centrum voor Genealogie en Heraldiek

België - Belgique
P.B.
8610 Kortemark
P 508209

MEDEDELINGEN

Afgiftekantoor: 8610 Kortemark
jaargang 30, 2011, nr. 3 - verschijnt viermaandelijks
Verantw. uitgever: Wim Dedeyster, Elflijnenlaan 3, 8610 Handzame

Met steun van de
Vlaamse overheid

VCGH

Elflijnenlaan 3
B-8610 Handzame

Tel. 051 56 74 79

PR 000-1579885-46

www.vcgh.be

E-mail: vcgh@scarlet.be

Openingstijden

maandag t/m vrijdag

9 - 12 uur / 13 - 17 uur

Tekening cover:

Zarren, Winter: Andreas Vanpoucke

LIDMAATSCHAPSBIJDRAGE 2012

Voor **2012** bedraagt het lidgeld **20,00 euro**.

Voor 2 personen op eenzelfde adres is de bijdrage **25,00 euro**.

Wij vragen u beleefd het lidgeld, met bijgevoegd overschrijvingsformulier,
te willen overschrijven op rekeningnummer 000-1579885-46
van het Vlaams Centrum voor Genealogie en Heraldiek

buitenland + 10,00 euro verzendkosten

étranger 10,00 euro en plus pour frais d'envoi

IBAN BE33 0001 5798 8546 BIC BPOTBEB1

Voordelen van het lidmaatschap:

kosteloze en onbeperkte raadpleging van microfiches, tijdschriften en boeken
(niet leden betalen **5,00 euro** per bezoek)
gratis abonnement op ons 'Mededelingenblad'.

We danken u voor uw trouwe steun en medewerking!

LEES IN DIT NUMMER :

VCGH	Lidmaatschapsbijdrage 2012	blz. 26
	VCGH binnen de nieuwe structuur van Familiekunde Vlaanderen	blz. 27
VCGH	Bibliotheek aanwinsten	blz. 28
Georges Houvenaeghel	Kwartierstaat Haest Margaretha	blz. 30
	Kwartierstaat Van Doorne Surmena	blz. 31
Peter Bentein	De evolutie van de kieswetgeving voor de gemeenteraden sinds 1830	blz. 32
VCGH	Schenkingen van bidprentjes en rouwbrieven	blz. 36
	Zaterdagopening tot en met juni 2012	blz. 36

Het VCGH binnen de nieuwe structuur van Familiekunde Vlaanderen

Als lid van het Vlaams Centrum voor Genealogie en Heraldiek kon u in het laatste nummer van het tijdschrift “Genealogie en Heraldiek in Vlaanderen” lezen dat een nieuwe eenheidsstructuur voor de familiekundige verenigingen in Vlaanderen boven de doopvont werd gehouden. Alles heeft te maken met de afhankelijkheid van onze verenigingen van subsidies van de Vlaamse Gemeenschap en met de erkenning van Familiekunde Vlaanderen als landelijke cultureel-erfgoedorganisatie voor volkscultuur. Eén en ander vraagt verduidelijking. Hiervoor blikken we terug op wat vooraf ging.

Het Vlaams Centrum voor Genealogie en Heraldiek is sinds haar stichting voor haar werking afhankelijk van de subsidiëring door de Vlaamse overheid. Het spreekt voor zich dat de Vlaamse overheid haar subsidie laat hangen van een aantal voorwaarden. Deze voorwaarden worden vastgelegd in een soort contract - vandaag heet dat een “beheersovereenkomst” - tussen de subsidiegever (de overheid) en de subsidieontvanger (hier het VCGH). Tot ca. 1999 kon het VCGH die overeenkomst alléén en zelfstandig onderhandelen met de Vlaamse overheid. Maar na die datum meende diezelfde overheid dat zij alleen nog subsidies kon geven op voorwaarde dat alle familiekundige verenigingen in Vlaanderen met elkaar zouden samenwerken. Zo ontstond onder druk van de overheid het SVF, later het SVVF : het Samenwerkingsverband van Vlaamse Verenigingen voor Familiekunde.

Het SVVF bestond uit twee pijlers : het grote VVF en het kleine broertje VCGH. De eerste voorzitter van het SV(V)F werd de heer Edgard Seynaeve, mede-bestuurslid van het VCGH en de ondervoorzitter werd prof. dr. Daniël Lambrecht, voorzitter van het VCGH. De centen van de overheid gingen voortaan alleen nog naar deze koepel. Het SVVF leek in eerste instantie een soort doorgeefkas voor haar twee onderliggende verenigingen, maar dat was voor de overheid onvoldoende. In herhaalde evaluaties drukte de minister van Cultuur de wens uit de werking van de koepel uit te bouwen tot hét familiekundig expertisecentrum voor Vlaanderen. Het SVVF werd verplicht beleidsplannen en actieplannen te schrijven en uit te voeren. In deze evolutie naar verzelfstandiging werd de koepel SVVF ook herdoopt tot “Familiekunde Vlaanderen”.

De nauwere samenwerking die hierdoor automatisch ontstond tussen het VCGH en het VVF, en de zachte druk van de overheid om dit te institutionaliseren bracht beide besturen in de zomer van 2011 herhaaldelijk samen. Uiteindelijk werd op 4 augustus 2011 een “raamovereenkomst” getekend tussen de voorzitters van Familiekunde Vlaanderen, de heer Wilfried Devoldere, van het VVF, de heer Marc van den Cloot, en mezelf . Hierbij schaarde het VCGH zich in een eerste stap onder de vleugels van het VVF, in een tweede stap hief de hierdoor overbodig geworden koepel Familiekunde zichzelf op en in een derde en laatste stap doopte het VVF zich om tot “Familiekunde Vlaanderen”, afgekort FV. Deze stappen werden door de verschillende algemene vergaderingen van de 3 verenigingen goedgekeurd. Op 1 oktober 2011 was de nieuwe constructie een feit.

Het VCGH blijft dus onverkort bestaan als een zelfstandige vzw, met een eigen bestuur en eigen doelstellingen en statuten. De werking van onze vereniging blijft zoals in het verleden ingebed in beleidsplanning van Familiekunde Vlaanderen. Voor het komende jaar 2012 zullen wij nog zelfstandig onze lidgelden innen, maar vanaf 2013 zal het lidgeld centraal worden geïnd door FV, waardoor ook onze leden meteen onbepaalde toegang zullen krijgen tot alle regionale centra van FV.

De nieuwe structuur is het resultaat van een samenwerking tussen VCGH en VVF, die in de laatste jaren op basis van wederzijds vertrouwen steeds concreter gestalte kreeg. We hopen dat het VCGH binnen FV haar werking verder kan verdiepen en versterken, in het belang van de familie- en wapenkundige.

Peter Bentein, voorzitter

Bibliotheek aanwinsten

- DAS, F.: Religieuzen geboren, overleden verbleven, in één van de gemeenten van het werkgebied van VVF-Tielt deel 1;- VVF- Tielt 2010;- 116 pg.
- MOORS, C.: Wezerij Tielt-binnen 1600-1700 staten van goed, rekeningen, verzoekschriften;- VVF-Tielt 2010; 205 pg.
- DECONINCK, W. en CALLENS, P.: Pittemse zantingen “overleden parochianen van de parochie Onze-Lieve-Vrouw tenhemelopneming Pittem 1899-1930”;- VVF-Tielt 2011;- 261 pg.
- DECONINCK, W. en CALLENS, P.: Pittemse zantingen “overleden parochianen van de parochie Onze-Lieve-Vrouw tenhemelopneming Pittem 1930-2009”;- VVF-Tielt 2010;- 252 pg.
- VANDECASTEELE, F.: Kortemark in de krant (jaarboek 2010);- Bibliotheek Kortemark 2011;- 708 pg.
- HOORNAERT, G.; VERBEKE, G.; DENEWET, L.: Een historische kijk op Beveren-Roeselare tot 1796;- Stad Roeselare 2011;- 311 pg.
- GERYL, J.: Werken voor de eindzege; De inzet in Duitsland van arbeiders uit Groot-Roeselare tijdens de Tweede Wereldoorlog;- Stad Roeselare 2010;- 144 pg.
- MONBALLYU, J.: De jacht op de Flaminganten;- De Klaproos 2010;- 237 pg.
- VERSTRAETE, P.J.: Joris van Severen, een biografisch portret;- Aspect 2010;- 110 pg.
- VERSTRAETE, P.J.: Cyriel Verschaeve en Langemark;- eigen beheer 2010;- 60 pg.
- WERBROUCK, M.: Heemkundige Kring Crekel Beke Kortemark. Jaarboek 2010. Van oude en nieuwe wegen doorheen het Krekedal;- Heemkundige Kring Crekel Beke 2011;- 258 pg.
- VERNAEVE, W.: Regesten op de wettelijke passeringen van de stad Aalst januari 1789- februari 1795. Registers nr. 1428-1432 aangevuld met Registers nr. 3501-3504 (nieuw nummer) en 3519-3522 (nieuw nummer) van het oud-archief Aalst bewaard in het stadsarchief te Aalst;- Dirk Martenscomité Aalst 2011
- LAFORT, A.: Stad Ronse (Ville de Renaix) - Staten van goed (Etats de biens)(1462-1796): deel 1 (1462-1729);- VVF-Vlaamse Ardennen 2011
- LAFORT, A.: Stad Ronse (Ville de Renaix) - Staten van goed (Etats de biens)(1462-1796): deel 2 (1729-1796) ; - VVF-Vlaamse Ardennen 2011
- LAFORT, A.: Stad Ronse (Ville de Renaix) - Staten van goed (Etats de biens)(1462-1796): deel 3 Indices en bijlagen;- VVF-Vlaamse Ardennen 2011
- VERTE, R.: Index op de Wettelijke Passeringen Brugse Vrije - Westkwartier 1750-1796: VVF- Brugge 2011;- 276 pg.
- PATTEEUW, J.: Aanvaardingsboek Brugse Vrije 1463-1794;- VVF-Brugge 2011;- 142 pg.
- HAERYNCK, J.: Beernem, St.-Amandus Parochieregisters dopen 1612-1808;- VVF-Brugge 2011; 509 pg.
- COGHE, P.; DUBRUQUE, E.; VANDEGHINSTE, J.: Volkstelling 1748 Deel 5: Bovekerke, Gistel, Koekelare, Leffinge, Mannekensvere, Middelkerke, Moere, Schore, Slijpe, Snaaskerke, Sint-Pieters-Kapelle, Westende, Wilskerke, Zande, Zevekote; VVF-Bruuge 2011;- 189 pg.
- DAS, F.: Religieuzen De dekens van het district Tielt en het decanaat Tielt - deel 4;- VVF-Tielt 2011; - 194 pg.
- DAS, F.: Religieuzen Pastoors, onder- en medepastoors van de Sint-Martinusparochie Aarsele van 1910-2010 - deel 5;- VVF-Tielt 2011; - 229 pg.
- CLAUW, R.: Parochieregisters Klerken dopen 1654-1796;- VVF-Roeselare 2011
- CLAUW, R.: Parochieregisters Klerken huwelijken 1653-1796 overlijdens 1675-1796;- VVF-Roeselare 2011
- STULTJENS, G.: Sint-Gillis-bij-Dendermonde Genealogisch repertorium burgerlijke stand 1796-1914 deel I-III A-G;- VVF-Dendermonde 2011;- 532 pg.
- STULTJENS, G.: Sint-Gillis-bij-Dendermonde Genealogisch repertorium burgerlijke stand 1796-1914 deel II-III H-Van den;- VVF-Dendermonde 2011
- STULTJENS, G.: Sint-Gillis-bij-Dendermonde Genealogisch repertorium burgerlijke stand 1796-1914 deel III-III Van den P-Z;- VVF Dendermonde 2011
- WATERSCHOOT, B.: Een godshuis, nabij het oud klooster in de Boonwijk;- VVF- Dendermonde 2008;- 16 pg.

AELVOET C.: Fusieindex huwelijken Kruishoutem. Klapper op de 3 deelgemeenten: Kruishoutem, Nokere; Wannegem-Lede;- VVF-Vlaamse-Ardennen 2009

DECOMMER, W.; VLASSENROOT, M.: Appels register van bevolking 1836-1846;- VVF-Dendermonde 2008

CHARLES, L.: Schatten van mensen, Gent in 10 jaar aanwinsten; Stadsarchief Gent 2010;- 116 pg.

Studenten plukten tabak bij Vlaams-Canadese boeren;- VVF-Tielt 2010;- 228 pg.

VYVEY, E.: Criminaliteit in Caemerlinckx Ambacht; eigen beheer 2011;- 202 pg.

DEMARREZ, I.: Adolphe Loosveldt (1845-1880) Een leven in brieven; Heemkundige Kring Tielt 2010;- 407 pg.

DIEUSAERT, A; DIEUSAERT, P; DIEUSAERT, L.: Onze familiegeschiedenis Florent Mortier;- Averbode 2010; 140 pg.

VANDERICK, V.: Speuren naar sporen de stam Vanderick;- eigen beheer 2010;- 212 pg.

D'HAESE, D.: De acht kastelen van Waasmunster hun geschiedenis en hun bewoners;- eigen beheer 2011;- 339 pg.

D'HAENE, K.: Lexicon van West-Vlaamse schrijvers deel 4;- vereniging van West-Vlaamse schrijvers 2011;- 150 pg.

DEMUYNCK, G.: Landboeken van Petegem-Buiten (Petegem-aan-de Leie);- VVF-Deinze 2010;- 278 pg.

VAN DEN CLOOT, M.: DNA België DNA-Project 2010 België, exclusief oud-hertogdom Brabant;- VVF-Antwerpen 2010;

COENE, M.: De Schoolstroate;- eigen beheer;- 65 pg.

DE PESSEMIER, P.: Adel in Vlaanderen, verleden, heden en toekomst;- Borgerhoff & Lamberigts nv Gent 2010;- 127 pg.

BERTELS, V.: Kempens Kwartierstatenboek;- VVF-Kempen 2011

HABIBOE, R.: Voorouders van verre deel 1 De Molukken Silsilah Maluka;- Centraal Bureau voor Genealogie 2007;- 174 pg.

EI ABODOUNI, M.; AMEZIAN, M.: Voorouders van verre deel 2 Marokko Manis;- Centraal Bureau voor Genealogie 2008;- 107 pg.

DEN EXTER, J.: Voorouders van verre deel 3 Turkije Sen kimsin?;- Centraal Bureau voor Genealogie 2008;- 140 pg.

DE NEVE, R.: Voorouders van verre deel 6 Nederlandsch-Indië Asal Oesoel;- Centraal Bureau voor Genealogie 2009;- 198 pg.

VAN DRIE, R.: Verborgene Verleden Stamboomboek;- Centraal Bureau voor Genealogie 2010;- 192 pg.

PLADIJS, J.; BOUSSEMAERE, N.: Chronike van Elverdinghe 1555-1579;- VVF-Ieper-Diksmuide 2011;- 104 pg.

BELVAUX, M.: La famille de Pierpont tome I:- Association Royale office Généalogique et Héraldique de Belgique Bruxelles 2010

BELVAUX, M.: La famille de Pierpont tome I:- Association Royale office Généalogique et Héraldique de Belgique Bruxelles 2010

Muelenaere Raect de Kercke van Zonnebeke;- Zonnebeekse heemvrienden 2009;- 77 pg.

DE PESSEMIER 'SGRAVENDRIES, P. De fabelachtige levensloop van Ridder Hubert D'Ydewalle;- 2011;- 219 pg.

MOEYAERT, C.: Nieuw Oud Vlaams Nieuwe lemma's ter aanvulling van het Woordenboek van het Frans-Vlaams;- Zannekin Ieper/Mijdrecht 2011;- 96 pg.

16	Ludovicus HAEST ° Koekelare 01/08/1776 † Koekelare 16/06/1841	17	Genoveva Constance SIMOEN ° Vadslo 13/02/1790 † Koekelare 01/05/1849	18	Petrus Jacobus HUYGHEBAERT ° Koekelare 29/09/1781 † Koekelare 15/05/1824	19	Anna Therese HUYGHEBAERT ° Koekelare 06/08/1776 † Koekelare 23/12/1853	20	Jozef Emmanuel HENDRYCKX ° Koekelare 05/11/1742 † Koekelare 25/11/1816	21	Joanna Cecilia CABOOTER ° Koekelare 11/12/1742 † Koekelare 02/09/1826	22	Engelbert LOMBAERT ° Beerst 10/12/1756 † Leke 11/04/1714	23	Maria TAHON ° Beerst 16/09/1764 † Koekelare 10/04/1815	24	Philip Jacobus CARNAYE ° Aartrijke 27/09/1756 † Aartrijke 28/05/1827	25	Anna VERMEULEN ° Torhout 13/04/1759 † Aartrijke 26/08/1849	26	Joannes JONCKHERE ° Eernegem 22/04/1743 † Aartrijke 09/05/1815	27	Maria BODIN ° Aartrijke 26/04/1765 † Aartrijke 01/10/1792	28	Petrus VANBELLEGHEM ° Werken 13/08/1765 † Ichtegem 26/06/1836	29	Isabella FOL ° Ichtegem 09/11/1767 † Ichtegem 03/03/1811	30	Regina TERRIERE ° Ichtegem 26/09/1765 † Ichtegem 16/04/1803	31	
x Bovekerke 30/09/1812		x Koekelare 02/06/1810		x Koekelare 12/06/1841		x Beerst 16/03/1785		x Koekelare 02/06/1772		x Beerst 10/12/1756		x Koekelare 10/04/1815		x Aartrijke 06/02/1787		x Aartrijke 01/10/1792		x Torhout 02/10/1799													
Carolus HAEST		Regina Fransisca HUYGHEBAERT		Henri Jozef HENDRYCKX		Catharina Sophia LOMBAERT		Henri Jozef HENDRYCKX		Amelia HENDRYCKX		Catharina Sophia LOMBAERT		Carolus CARNAYE		Coleta JONCKHERE		Carolus Fransis VANBELLEGHEM		Anna Therese TERRIERE											
° Koekelare 06/10/1813 † Koekelare 05/07/1893 x Koekelare 12/06/1841		° Koekelare 18/09/1810 † Koekelare 05/10/1873		° Koekelare 06/04/1786 † Koekelare 03/03/1866 x Koekelare 16/01/1828		° Leke 04/03/1805 † Koekelare 10/04/1875		° Koekelare 06/04/1786 † Koekelare 03/03/1866 x Koekelare 16/01/1828		° Koekelare 28/01/1844 † Koekelare 27/10/1912		° Leke 04/03/1805 † Koekelare 10/04/1875		° Aartrijke 22/02/1792 † Aartrijke 20/01/1852 x Aartrijke 14/01/1833		° Aartrijke 17/01/1803 † Aartrijke 21/06/1871		° Eernegem 30/10/1800 † Ichtegem 05/10/1854 x Ichtegem 29/08/1822		° Ichtegem 20/06/1798 † Ichtegem 30/11/1886											
° Koekelare 29/01/1845 † Koekelare 17/05/1915		° Koekelare 04/09/1868 † Middelkerke 02/03/1930		° Koekelare 02/05/1866		° Koekelare 16/01/1828		° Koekelare 28/01/1844 † Koekelare 27/10/1912		° Aartrijke 27/11/1833		° Aartrijke 14/01/1833		° Aartrijke 26/04/1765 † Aartrijke 01/10/1792		° Eernegem 22/04/1743 † Aartrijke 09/05/1815		° Ichtegem 26/09/1765 † Ichtegem 03/03/1811		° Ichtegem 26/09/1765 † Ichtegem 16/04/1803											
x Koekelare 02/05/1866		x Koekelare 31/12/1890		x Koekelare 28/09/1863		x Koekelare 16/01/1828		x Koekelare 27/10/1912		x Aartrijke 27/11/1833		x Aartrijke 14/01/1833		x Aartrijke 01/10/1792		x Aartrijke 09/05/1815		x Torhout 02/10/1799		x Ichtegem 26/09/1765 † Ichtegem 16/04/1803											
Petrus HAEST		Carolus Ludovicus HAEST		Amelia HENDRYCKX		Catharina Sophia LOMBAERT		Amelia HENDRYCKX		Carolus CARNAYE		Coleta JONCKHERE		Carolus CARNAYE		Coleta JONCKHERE		Carolus Fransis VANBELLEGHEM		Anna Therese TERRIERE											
° Koekelare 29/01/1845 † Koekelare 17/05/1915		° Koekelare 04/09/1868 † Middelkerke 02/03/1930		° Koekelare 28/01/1844 † Koekelare 27/10/1912		° Leke 04/03/1805 † Koekelare 10/04/1875		° Koekelare 28/01/1844 † Koekelare 27/10/1912		° Aartrijke 27/11/1833		° Aartrijke 14/01/1833		° Aartrijke 26/04/1765 † Aartrijke 01/10/1792		° Eernegem 22/04/1743 † Aartrijke 09/05/1815		° Ichtegem 26/09/1765 † Ichtegem 03/03/1811		° Ichtegem 20/06/1798 † Ichtegem 30/11/1886											
° Koekelare 14/05/1897 † Middelkerke 17/12/1986		° Koekelare 04/09/1868 † Middelkerke 02/03/1930		° Koekelare 28/01/1844 † Koekelare 27/10/1912		° Leke 04/03/1805 † Koekelare 10/04/1875		° Koekelare 28/01/1844 † Koekelare 27/10/1912		° Aartrijke 27/11/1833		° Aartrijke 14/01/1833		° Aartrijke 26/04/1765 † Aartrijke 01/10/1792		° Eernegem 22/04/1743 † Aartrijke 09/05/1815		° Ichtegem 26/09/1765 † Ichtegem 03/03/1811		° Ichtegem 20/06/1798 † Ichtegem 30/11/1886											
° Koekelare 14/05/1897 † Middelkerke 17/12/1986		° Koekelare 04/09/1868 † Middelkerke 02/03/1930		° Koekelare 28/01/1844 † Koekelare 27/10/1912		° Leke 04/03/1805 † Koekelare 10/04/1875		° Koekelare 28/01/1844 † Koekelare 27/10/1912		° Aartrijke 27/11/1833		° Aartrijke 14/01/1833		° Aartrijke 26/04/1765 † Aartrijke 01/10/1792		° Eernegem 22/04/1743 † Aartrijke 09/05/1815		° Ichtegem 26/09/1765 † Ichtegem 03/03/1811		° Ichtegem 20/06/1798 † Ichtegem 30/11/1886											
Margaretha HAEST		Carolus Ludovicus HAEST		Amelia HENDRYCKX		Catharina Sophia LOMBAERT		Amelia HENDRYCKX		Carolus CARNAYE		Coleta JONCKHERE		Carolus CARNAYE		Coleta JONCKHERE		Carolus Fransis VANBELLEGHEM		Anna Therese TERRIERE											
° Koekelare 14/05/1897 † Middelkerke 17/12/1986		° Koekelare 04/09/1868 † Middelkerke 02/03/1930		° Koekelare 28/01/1844 † Koekelare 27/10/1912		° Leke 04/03/1805 † Koekelare 10/04/1875		° Koekelare 28/01/1844 † Koekelare 27/10/1912		° Aartrijke 27/11/1833		° Aartrijke 14/01/1833		° Aartrijke 26/04/1765 † Aartrijke 01/10/1792		° Eernegem 22/04/1743 † Aartrijke 09/05/1815		° Ichtegem 26/09/1765 † Ichtegem 03/03/1811		° Ichtegem 20/06/1798 † Ichtegem 30/11/1886											
° Koekelare 14/05/1897 † Middelkerke 17/12/1986		° Koekelare 04/09/1868 † Middelkerke 02/03/1930		° Koekelare 28/01/1844 † Koekelare 27/10/1912		° Leke 04/03/1805 † Koekelare 10/04/1875		° Koekelare 28/01/1844 † Koekelare 27/10/1912		° Aartrijke 27/11/1833		° Aartrijke 14/01/1833		° Aartrijke 26/04/1765 † Aartrijke 01/10/1792		° Eernegem 22/04/1743 † Aartrijke 09/05/1815		° Ichtegem 26/09/1765 † Ichtegem 03/03/1811		° Ichtegem 20/06/1798 † Ichtegem 30/11/1886											
Leopold Jozef VANMEERHAEGHE ° Ruien 17/10/1894 † Oostende 05/06/1973		Carolus Ludovicus HAEST		Amelia HENDRYCKX		Catharina Sophia LOMBAERT		Amelia HENDRYCKX		Carolus CARNAYE		Coleta JONCKHERE		Carolus CARNAYE		Coleta JONCKHERE		Carolus Fransis VANBELLEGHEM		Anna Therese TERRIERE											
° Ruien 17/10/1894 † Oostende 05/06/1973		° Koekelare 04/09/1868 † Middelkerke 02/03/1930		° Koekelare 28/01/1844 † Koekelare 27/10/1912		° Leke 04/03/1805 † Koekelare 10/04/1875		° Koekelare 28/01/1844 † Koekelare 27/10/1912		° Aartrijke 27/11/1833		° Aartrijke 14/01/1833		° Aartrijke 26/04/1765 † Aartrijke 01/10/1792		° Eernegem 22/04/1743 † Aartrijke 09/05/1815		° Ichtegem 26/09/1765 † Ichtegem 03/03/1811		° Ichtegem 20/06/1798 † Ichtegem 30/11/1886											
° Ruien 17/10/1894 † Oostende 05/06/1973		° Koekelare 04/09/1868 † Middelkerke 02/03/1930		° Koekelare 28/01/1844 † Koekelare 27/10/1912		° Leke 04/03/1805 † Koekelare 10/04/1875		° Koekelare 28/01/1844 † Koekelare 27/10/1912		° Aartrijke 27/11/1833		° Aartrijke 14/01/1833		° Aartrijke 26/04/1765 † Aartrijke 01/10/1792		° Eernegem 22/04/1743 † Aartrijke 09/05/1815		° Ichtegem 26/09/1765 † Ichtegem 03/03/1811		° Ichtegem 20/06/1798 † Ichtegem 30/11/1886											

16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Petrus Jozefus VAN DOORNE ° Kortrijk 23/04/1745 † Lovendegem 29/09/1814 x Lovendegem 29/04/1783	Isabel DEVLEIGER ° Lovendegem 21/12/1750 † Lovendegem 21/09/1825	Livinus HARDEEL ° Merendree 16/02/1756 † Merendree 26/11/1817 x Lovendegem 08/07/1778	Maria Anna ENGELS ° Lovendegem 26/02/1757 † Merendree 07/04/1825	Georgius GEIRNAERT ° Waarschoot 22/04/1757 x Waarschoot 21/06/1788	Maria Anna Petronella DEGREVE ° Waarschoot 06/03/1761 x Waarschoot 18/11/1808	Joannes Baptist DERUYTER ° Waarschoot 16/04/1756 x Waarschoot 05/05/1781	Maria Jacoba HEIRBRANDT ° Zomergem 07/08/1757 † Waarschoot 18/11/1808	Leonard POURQUOY ° Meigem 03/04/1801 † Meigem 08/05/1879 x Meigem 22/09/1824	Eugenie VANHOE ° Zeveren 29/07/1801 † Poesle 25/07/1883	August DESMEDT ° Petegem 30/10/1784 † Bachte Maria Leerne 01/02/1837 x Bachte Maria Leerne 08/04/1812	Joanna Catharina VANBIESBROEK ° Deinze 24/06/1787 † Bachte Maria Leerne 01/11/1850	Leonard GALLE ° Wontergem 11/08/1786 † Wontergem 12/01/1849 x Wontergem 04/08/1812	Maria Sofie VANPARYS ° Wontergem 20/02/1786 † Wontergem 15/03/1843	Louis Frederiek DESLOVER ° Petegem 17/01/1783 † Meigem 04/10/1859	Isabel Rosalie CAMOOT ° Petegem 20/03/1782 † Meigem 12/10/1856
8	9	10	11	12	13	14	15								
Joannes Baptist VAN DOORNE ° Lovendegem 17/03/1789 † Lovendegem 20/01/1826 x Merendree 23/09/1818	Sofia HARDEEL ° Merendree 29/03/1793 † Lovendegem 27/01/1858	Petrus GEIRNAERT ° Waarschoot 11/01/1793 † na 1856	Angelina DERUYTER ° Waarschoot 18/01/1797 † Waarschoot 01/12/1848	Jan Baptist POURQUOY ° Meigem 27/10/1831 † Meigem 30/08/1915 x Meigem 04/01/1860	Maria Therese DESMEDT ° Bachte Maria Leerne 26/06/1825 † Meigem 20/11/1911	Frederiek GALLE ° Wontergem 04/07/1817 † Meigem 15/05/1895 x Meigem 08/02/1862	Sofia DESLOVER ° Bachte Maria Leerne 08/04/1823 † Meigem 24/01/1882								
4	5	6	7												
Bernardus VAN DOORNE ° Lovendegem 30/10/1824 † Lovendegem 30/08/1880 x Lovendegem 10/09/1856	Angelina GEIRNAERT ° Waarschoot 12/05/1831 † Lovendegem 12/01/1879	Henri POURQUOY ° Meigem 17/02/1862 † Meigem 20/03/1946 x Meigem 04/03/1885	Maria Romanie GALLE ° Meigem 18/11/1862 † Petegem 02/06/1947												
2	3														
Theophiel VAN DOORNE ° Lovendegem 02/06/1875 † Meigem 25/06/1947	Maria Cordula POURQUOY ° Meigem 23/06/1885 † Petegem 28/08/1961 x Meigem 24/09/1905														
1															
<p>° Bachte Maria Leerne 05/01/1909 † Oostende 17/04/1998</p> <p>Surmena Mathilde Louise VAN DOORNE</p> <p>x Petegem Leie 10/02/1934 Gerard Gaston DIERICKX ° Vinkt 02/02/1904 † Oostende 25/09/1979</p>															

De evolutie van de kieswetgeving voor de gemeenteraden sinds 1830

Wie de vinger aan de pols van zijn gemeente of stad houdt voelt al sinds enkele weken een lichte koortsachtige spanning. De gemeenteraadsverkiezingen 2012 komen in het vizier. Deze verkiezingen worden als een graadmeter beschouwd van het welgevoelen in een gemeente. Werden deze verkiezingen altijd zo georganiseerd zoals dat nu gebeurt? Wellicht niet. En dus zochten we het even voor u uit. Hieronder volgt een samenvatting van de kieswetgeving voor de gemeenteraden sinds de onafhankelijkheid van België in 1830.¹

1. De kiezers

1.1. Het cijnskiesrecht

Bij de oprichting van de staat België in 1830 was er geen sprake van algemeen stemrecht. De kieswet had een uitgesproken burgerlijk karakter en reserveerde het stemrecht aan mannen die een minimale belasting betaalden en hierdoor bewezen tot de bemiddelde klasse te behoren. Deze kiescijns varieerde van regio tot regio en lag in de steden hoger dan op het platteland. België had in 1831 slechts 55.000 kiezers, dit was geen 2 % van de bevolking.

De revolutie van februari 1848 in Frankrijk bracht ook beweging in het Belgische conservatieve politieke milieu. Door de wet van 31 maart 1848 werd de kiescijns voor gemeenten verlaagd tot 20 frank. Een verdere democratisering bleef door liberale obstructie uit. In 1864 pleitte de katholieke volksvertegenwoordiger Adolphe Deschamps voor een gevoelige uitbreiding van het kiezerskorps. Pas met de wet van 12 juni 1871 werd de kiescijns voor de gemeenten verlaagd tot 10 frank. Zo werd het aantal gemeentekiezers in ons land uitgebreid tot 326.612 mannen. Ook de kleine middenstand kreeg op die manier stemrecht.

De wet van 24 augustus 1883 breidde het kiesrecht uit tot capaciteitskiezers. Dit was sinds

lang een liberale eis. Een eerste groep capaciteitskiezers, die automatisch het stemrecht voor de gemeenten ontving, bestond uit alle gediplomeerden van hoger en middelbaar onderwijs en uit een groot aantal dragers van functies die een bepaalde opleiding veronderstelden. Een tweede groep capaciteitskiezers werd gevormd door gediplomeerden van het lager onderwijs die slaagden in een capaciteitsexamen. Op die manier bereikte het aantal kiezers voor de

PROVINCIE WESTVLAANDEREN.	Bijeenroeping van het kiescollege der gemeente Cortemarcq.	
ARRONDISSEMENT DIKNUDE.		
GEMEENTE CORTEMARCQ.		CORTEMARCQ, den 10 October 1884.
	HET COLLEGIE VAN BURGEMEESTER EN SCHEPENEN DER GEMEENTE CORTEMARCQ.	
	<i>Aan M</i>	
	<i>Mijnheer,</i>	
	Wij hebben de eer u uit te noodigen u den Zondag 19 October 1884 , ten 9 uren stipt van den morgen, te begeven naar den zetel van het kiescollege in het Gemeentehuis , alhier, ten einde over te gaan tot de kiezing van zes gemeenteraadsleden in vervanging van de heeren :	
	Senave René, Van Isacker Louis, Hemeryck Joseph, Declercq Charles, Decock René en Aernoudt Henri.	
	Er zal voor de kiezers die de oproeping van hunnen naam niet beantwoord hebben, eene dubbele heroproeping gedaan worden. De tweede heroproeping zal onmiddellijk na twaalf uren beginnen.	
	Indien er ballotering moet plaats hebben, zijn de kiezers verzocht, zonder nieuwe bijeenroeping te vergaderen den Zondag 26 October aanstaande , ten 9 uren 's morgens, in hetzelfde lokaal.	
	Gelief ons de ontvangst van dezen convocatiebrief te melden, met op de tabel die UE. door den bringer zal voorgelegd worden uwe handtekening en de date der bestelling te plaatsen. Wil u ook van dezen brief voorzien houden om des noods dien te vertoonen.	
	VOOR HET COLLEGIE :	
DE SEKRETARIS,		DE BURGEMEESTER,
B. BONTE.		L. VAN ISACKER.

gemeenten het half miljoen. Dit was ongeveer 30 % van alle volwassen mannen in België.

1.2. Het algemeen meervoudig stemrecht

Het algemeen stemrecht voor mannen werd in België ingevoerd met de grondwetswijziging van 7 september 1893. Dit algemeen stemrecht was echter “meervoudig”, d.w.z. dat sommige kiezers meer dan één stem mochten uitbrengen. Voor de verkiezingen van het nationale parlement kreeg elke man van 25 jaar één stem. Een tweede stem werd gegeven aan mannen van 35 jaar die gezinshoofd waren en minstens 5 frank belasting op hun woning betaalden. Een bijkomende stem ging naar mannen van 25 jaar die eigenaar waren van een vastgoed ter waarde van 2000 frank of van een spaartegoed dat minstens 100 frank opbracht. Twee bijkomende stemmen konden bekomen worden op basis van capaciteit. Niemand kon meer dan drie stemmen uitbrengen. Het aantal kiezers steeg tot 1.370.687, maar bijna 300.000 kiezers hadden twee stemmen en meer dan 200.000 ook nog een derde stem.

De wet van 11 april 1895 over het gemeentekiesrecht paste dit algemeen mannenstemrecht in behoudende zin aan. Uit schrik dat sommige Waalse gemeenten in handen van de socialisten zouden vallen werd de stemgerechtigde leeftijd vastgelegd op 30 jaar en moest men bovendien minstens drie jaar in de gemeente wonen. Voor de gemeenteraadsverkiezingen werd een vierde stem toegekend aan huisvaders met een vastgoed ter waarde van 150 frank.

Sinds 1893 gold bovendien de stemplicht, dit wil zeggen dat iedereen verplicht werd om zich op de dag van de verkiezingen in het stemlokaal aan te melden. Maar de stemplicht betekent niet dat iedereen verplicht is om een stem uit te brengen. Blanco of ongeldig stemmen mag ook.²

1.3. Het algemeen enkelvoudig stemrecht voor mannen én vrouwen

Onmiddellijk na de Eerste Wereldoorlog werd het algemeen enkelvoudig stemrecht ingevoerd. Voor de gemeenteraadsverkiezingen werd bovendien het vrouwenstemrecht van toepassing. Door de wet van 19 februari 1921 ontving elke man én vrouw die tenminste 6 maanden in de gemeente woonde het gemeentestemrecht vanaf de leeftijd van 21 jaar.³ Het vrouwenstemrecht was alleen geldig voor gemeenteraadsverkiezingen, en gold bovendien niet voor overspelige vrouwen en prostituees! Liberalen en socialisten slaagden er in het vrouwenstemrecht voor de parlementsverkiezingen uit te stellen tot 1948. Door de wet van 27 augustus 1921 werd ook de vrouwelijke verkiesbaarheid als burgemeester en schepen mogelijk gemaakt. Gehuwde vrouwen moesten evenwel toestemming hebben van hun echtgenoot.⁴ Door de wet van 1 juli 1969 werd de kiesgerechtigde leeftijd voor de gemeenteraadsverkiezingen op 18 jaar gebracht.⁵

2. De kandidaten en de lijsten

Aanvankelijk werden geen bijzondere eisen gesteld aan de kandidaten. Kandidaatstelling kwam bijgevolg niet voor. Iedereen die ouder was dan 25 jaar was in principe verkiesbaar. De kiezer kwam een op voorhand ingevuld briefje aan de voorzitter van het kiesbureel afgeven. Pas met de wet van 19 mei 1867 werden vooraf gedrukte en gestempelde kiesbrieven afgeleverd. De wet van 9 juli 1877 voerde de verplichte kandidaatstelling in. De stembrieven met de lijsten van de kandidaten werden vanaf nu op voorhand gedrukt. De kandidaten werden per partij in een kolom geschikt. De liberale kandidaten werden in de linkse kolom gezet en hun namen werden in blauwe kleur gedrukt. De namen van de katholieke kandidaten kwamen in de rechtse kolom terecht en werden in rode inkt gedrukt. Mogelijke andere kandidaten werden in het zwart gedrukt. De kiezer moest zijn stem voortaan in een afgesloten keshokje uitbrengen. Deze dure kleurendruk werd al in 1894 afgeschaft, maar tot op heden houden de liberalen aan hun partijkleur vast!⁶

De kandidatenlijsten moeten enkele weken voor de dag van de gemeenteraadsverkiezingen ingediend worden. Om de lijst ontvankelijk te maken moet ze vergezeld zijn van de nodige handtekeningen van “peters-gemeentekiezers”. Het aantal peters, alsook het aantal gemeenteraadszetels en het aantal schepenen wordt berekend in functie van het bevolkingscijfer van de gemeente.

Tot aan de Eerste Wereldoorlog werden de verkiezingen om de drie jaar gehouden voor de helft van de gemeenteraad. Wie verkozen was bleef dus wel zes jaar in functie. Wie als gemeenteraadslid overleed werd niet vervangen tot aan de eerstvolgende gedeeltelijke verkiezingen. De kiesoproepingsbrieven van Kortemark van 1884 en 1887 zijn een mooie illustratie van deze praktijk. In 1884 werden in Kortemark zes van de elf zetels vacant verklaard. In 1887 de andere vijf, samen met de ondertussen - wegens overlijden of ontslag - vacant geworden zetels.

Na 1921 werd de volgorde der lijsten steeds door een loting bepaald. De kieswet van 1921 bepaalde dat de verkiezingen in regel de tweede zondag van oktober zouden vallen. De verkiezingen van 24 april 1921 en van 24 november 1946 maakten hierop een uitzondering. Door oorlogsomstandigheden konden de mandaten niet tijdig worden vervangen.

Verkiezingen “zonder strijd” kwamen voor wanneer het aantal kandidaten niet groter was dan het aantal gemeenteraadszetels. De kandidaten worden verkozen verklaard en het kiezerskorps wordt in die gemeente niet bijeengeroepen.

De kiezer kon zijn stem uitbrengen bovenaan een lijst (een lijststem), of voor één of meerdere kandidaten van verschillende lijsten. Het stemmen op kandidaten van verschillende lijsten of het zogenaamde bontstemmen of panacheren bleef mogelijk tot bij de gemeenteraadsverkiezingen van 1970. Bij het bontstemmen kon de kiezer zijn stem uitbrengen voor het maximum van het aantal te kiezen raadsleden.⁷

3. De zetelverdeling

Sinds de kieswet van 19 februari 1921 werd het stemmenaantal per lijst omgezet in gemeenteraadszetels op basis van de evenredige vertegenwoordiging. De verdeling van de zetels gebeurt door het zogenaamde systeem Imperiali, genoemd naar de katholieke volksvertegenwoordiger Pierre Imperiali (1912-1919). Eerst wordt per lijst het kiescijfer berekend door het aantal lijststemmen samen te tellen met het aantal naamstemmen voor kandidaten van dezelfde lijst en het aantal bonte stemmen. Daarna wordt het kiescijfer achtereenvolgens gedeeld door 1, 1 ½, 2, 2 ½, 3, 3 ½, enz. De quotiënten die zo worden bekomen, worden gerangschikt naar grootte tot beloop van een totaal aantal quotiënten gelijk aan het aantal te verkiezen gemeenteraadsleden. Op die manier wordt aan elke lijst zoveel zetels toegekend als het kiescijfer quotiënten heeft opgeleverd.

Het verkiesbaarheidscijfer van een lijst, dit is het kiescijfer van de lijst vermenigvuldigd met het aantal zetels dat de lijst behaalde en vervolgens opnieuw gedeeld door het aantal zetels plus één, bepaalt welke kandidaten van een lijst, waaraan zetels werden toegekend, als verkozen worden uitgeroepen.⁸

4. Het college van burgemeester en schepenen

Tot 1836 werd de burgemeester rechtstreeks verkozen door de burgers.⁹ De gemeentewet van 30 maart 1836 gaf aan de koning de bevoegdheid om én de burgemeesters, én de schepenen te benoemen, allen binnen de schoot van de gemeenteraad. Door de gemeentewet van 30 juni 1842

PROVINTIE WESTVLAANDEREN. <hr/> ARRONDISSEMENT DIXMUEDE <hr/> GEMEENTE CORTEMARCO. <hr/>	Bijeenroeping van het kieskollegie der gemeente Cortemarcq.
	CORTEMARCO, den 1 October 1887.
	HET COLLEGIE VAN BURGEMEESTER EN SCHEPENEN
	<i>Aan M</i>
	<i>Mijnheer,</i>
	<p>Wij hebben de eer u uit te noodigen U den Zondag 16 October 1887, ten 9 uren stipt van den morgen, te begeven naar den zetel van het kieskollegie in de Gemeenteschool alhier, ten einde over te gaan tot de kiezing van zeven gemeenteraadsleden in vervanging van de heeren :</p> <p>1° Vijf gemeenteraadsleden behoorende aan de aftredende reeks, wiens mandaten zullen eindigen den 31 December 1887, in vervanging van :</p> <p>Vierstraete Joannes, Dewilde Amand, Louwaeghe Placide, Vogels Henri, Verkost Ferdinand, uittredende leden.</p> <p>2° Twee gemeenteraadsleden behoorende aan de reeks, wiens mandaten eindigen den 31 December 1890, in vervanging van :</p> <p>Declereq Karel, overleden, en Pattyn Joannes, ontslaggever.</p> <p>Er zal voor de kiezers die de oproeping van hunnen naam niet beantwoord hebben, eene dubbele heroproeping gedaan worden. De tweede heroproeping zal onmiddellijk na twaalf ure beginnen.</p> <p>Indien er ballotering moet plaats hebben, zijn de kiezers verzocht, zonder nieuwe bijeenroeping te vergaderen den Zondag 23 October aanstaande, ten 9 uren 's morgens, in hetzelfde lokaal.</p> <p>Gelief ons de ontvangst van dezen convocatiebrief te melden, met op de tabel die U.E. door den bringer zal voorgelegd worden uwe handteekening en de date der bestelling te plaatsen. Wil u ook van dezen brief voorzien houden om des noods dien te vertoonen.</p>
DE SEKRETARIS, B. BONTE.	DE BURGEMEESTER, L. VAN ISACKER.

kreeg de koning de bevoegdheid een burgemeester buiten de raad te benoemen. Door de wet van 31 maart 1848 kon dit alleen nog in uitzonderlijke gevallen.

De wet van 30 december 1887 schafte het benoemingsrecht van de schepenen door de koning af. De schepenen werden voortaan door de gemeenteraad verkozen. De burgemeester, meestal een raadslid, wordt nog altijd door de koning benoemd op voorstel van de gemeenteraad en

van de Bestendige Deputatie van de provincie. De schepenen worden onder de raadsleden gekozen tijdens de eerste bijeenkomst van de nieuwe gemeenteraad. De stemming is geheim. Er worden zoveel stemrondes gehouden als er schepenmandaten zijn.¹⁰

¹ Th. Luykx, Politieke geschiedenis van België, Brussel, 1978, blz. 102, 137; 155, 169, 195 en 213-215.

² <http://www.verkiezingen.fgov.be/Nouveau/NieuwNI/Dokunnl/aspecten/evolutievanhetstemrecht/evolutievanhetstemrechtinbelgie.htm>, 9 februari 2006.

³ Th. Luykx, Politieke geschiedenis van België, Brussel, 1978, blz. 297 en 305.

⁴ <http://www.vrijheid.bewoner.antwerpen.be/stemrecht.htm>, 6 februari 2006.

⁵ Chantal Kesteloot e.a., Gemeenteraadsverkiezingen 1890-1970: Databestand, Gemeentekrediet, Historische uitgaven, Reeks in 8°, nr. 95, 1996, 275 blz.

⁶ Th. Luykx, Politieke geschiedenis van België, Brussel, 1978, blz. 159-160.

⁷ Chantal Kesteloot e.a., Gemeenteraadsverkiezingen 1890-1970: Databestand, Gemeentekrediet, Historische uitgaven, Reeks in 8°, nr. 95, 1996, 275 blz.

⁸ Chantal Kesteloot e.a., Gemeenteraadsverkiezingen 1890-1970: Databestand, Gemeentekrediet, Historische uitgaven, Reeks in 8°, nr. 95, 1996, 275 blz.

⁹ <http://www.izegem.be/geschiedenis/uitgebreid/politiek1.htm>, 26 januari 2006.

¹⁰ Th. Luykx, Politieke geschiedenis van België, Brussel, 1978, blz. 79, 90, 102 en Chantal Kesteloot e.a., Gemeenteraadsverkiezingen 1890-1970: Databestand, Gemeentekrediet, Historische uitgaven, Reeks in 8°, nr. 95, 1996, 275 blz.

Schenken van bidprentjes en rouwbrieven

E. Vansteenkiste, Werken; P. Strubbe, Hooglede; L. Desloovere, Menen; W. Maertens, Koekelare; M. Declair, Kortemark; H. Verscheure, Kortemark; W. Schoore, Izegem; J. Taeckens, Roeselare; A. Dedeyster, Kortemark; N. Demeulenaere, Staden; F. Depaepe, Zwevezele; D. Verhaeghe, Lichtervelde; G. Delva, Oudenburg; P. Bentein, Kortemark; R. Deruyttere, Kortemark; J.P. Bouden, Diksmuide; R. Sioen, Ichtegem; C. Pillaert, Zarren; C. Verhegghe, Ruddervoorde; P. Crabbe, Roeselare; Y. Demarée, Kortemark; R. Dedeyster, Kortemark: verzameling Kortemark en Edewalle

Hartelijk dank!

Zaterdagopening

Volgende zaterdagen zal het Centrum geopend zijn van 9.00u tot 11.45u

07/01/2012	07/04/2012
21/01/2012	21/04/2012
04/02/2012	05/05/2012
18/02/2012	19/05/2012
03/03/2012	02/06/2012
17/03/2012	23/06/2012

Het Centrum zal gesloten zijn

van maandag 26/12/2011
t.e.m.
maandag 02/01/2012